

ان‌سوی برج میلاد

یک فیلم، یک روزنامه‌نگار هواپروازی است

سهام‌الدین بورقانی

● «احتمال باران اسیدی» به‌عنوان اولین تجربه فیلمسازی بهتاش صناعی‌ها این‌روزها و در زمان برگزاری جشنواره طرفداران بسیاری پیدا کرده است. دقت و وسواس کارگردان در فیلمبرداری، چیدن میزانشن و کادرنندی‌ها کاملاً ملموس است و در راستای فضا و جهان مینی‌مال فیلم هستند. تنهایی، تم اصلی فیلم است و مفاهیمی مثل از‌خودبیگانگی، بلاتکلیفی، روزمرگی، مرگ و عشق در لایه‌های دیگر فیلم مطرح می‌شود. فیلمساز تلاش کرده در دل کرجی و دنیای کسالت‌بار منوچهر، کارمند بازنشسته اداره دخانیات، لایه‌های دیگری هم به ما نشان دهد. اشاره ظریف کارگردان به فشارهای هنجاری موجود در جامعه که در عمل باعث می‌شوند تا رفتار، طرز فکر و اندیشه آدم‌ها را تحت کنترل خود درآورند و مناسبات فردی و جمعی آنها را تحت‌تاثیر قرار دهند، راز نقاطقوت فیلمنامه است. مصداق روشن این اشاره، سبک زندگی منوچهر است که باوجود بازنشسته‌شدن، هنوز صبح‌ها به اداره می‌رود و دارای زندگی روتین و یکنواختی است. به سن پیری رسیده اما هنوز ازدواج نکرده و حتی با دوستانش هم ارتباطی ندارد، تا اینکه تصمیم می‌گیرد از روستا بیرون برزند و به تهران بیاید. این تصمیم آغاز تحول شخصیتی‌ای است که در مورد او رخ می‌دهد و وارد دنیای تازه می‌شود. اما مهم‌ترین مشکل فیلم این است که تا میانه فیلم، با ریتم بسیار کندی مواجه هستیم و بعد از آن به‌دلیل تغییراتی که در مورد منوچهر رخ می‌دهد، ریتم فیلم تندتر می‌شود. ریتم ابتدایی فیلم متناسب با فضا و شخصیت یک‌پیرمرد بازنشسته است؛ درست است که در نیمه ابتدایی فیلم قرار است ما وارد عالم تنهایی شخصیت اول فیلم شویم، اما با وجود چنین ریتم کندی، مخاطب احساس خستگی می‌کند و شاید بهتر باشد در تدوین مجدد، دستی به سروروی فیلم کشیده شود. این مشکل باعث می‌شود تا در سکانس‌های بعدی که منوچهر وارد تهران می‌شود و ریتم تندتر می‌شود، فرم فیلم با تغییرات محسوس‌تری مواجه‌شود که چندان تأثیری با فصل‌های اولیه فیلم ندارد. هتل به‌عنوان محلی که منوچهر با مسوول پذیرش هتل و دختر فراری آشنا می‌شود، تبدیل به محلی پراهمیت در فیلم می‌شود. این سه‌نفر به‌صورت اتفاقی با یکدیگر آشنا می‌شوند و چندروزه‌ی را با همدیگر زندگی می‌کنند و به‌هم نزدیک می‌شوند. هتل مکانی است که درواقع دونسل مختلف با هم تلاقی پیدا می‌کنند و بستری فراهم می‌شود تا این دو نسل با وجود تفاوت‌ها و اختلافات، با یکدیگر ارتباط برقرار و سعی کنند به دنیاهای متفاوت همدیگر وارد شوند. نکته مهم در فیلم این است که به‌هیچ‌وجه قصاوت نمی‌کند و صرفاً می‌کوشد با روایتی مینی‌مال فضایی سرگشتگی حاکم بر این دونسل را نمایش دهد. حسن شعاعی‌بودن در طرح مسایل اجتماعی به مخاطب دست نمی‌دهد و دغدغه‌های فیلمساز با ظرافت به تصویر کشیده می‌شود. روایت قصه اصلی بدون لکت‌انجام می‌شود اما اگر خرده‌روایت‌ها و خرده‌داستان‌های دیگری هم به‌موازات خط اصلی داستان در فیلم گنجانده می‌شد، به جذابیت بیشتر فیلم و ریتم بهتر آن کمک می‌کرد. «احتمال باران اسیدی» فیلم‌اولی مهمی در جشنواره امسال و نویددهنده ورود کارگردانی دقیق، باانگیزه و توانمند به عرصه فیلمسازی است که می‌تواند حرف‌ها و نگرانی‌هایش را غیرمستقیم و غیرکلیشه‌ای مطرح کند.

تماشاخانه

«**خشم شدید فیلیپ هوتس» در «آو»**

● **شرق:** نمایش «خشم شدید فیلیپ هوتس» به نویسندگی ماکس فریش با ترجمه حمید سمندریان و طراحی و کارگردانی بورژن عبدالرزاقی، کاری از گروه تئاتر اندیشه یکم، سه‌شنبه ۲۱ بهمن در تماشاخانه آو روی صحنه می‌رود. در این اثر نمایشی، آناهیتا محب‌علی، احسان بیات‌فر، شهروز شستری، سینا فرید، علی جدیدی، ترانه ولدیان و پریسا منفرد ایفای نقش می‌کنند. نمایش «خشم شدید فیلیپ هوتس» ساعت ۱۸:۳۰ در تماشاخانه آو به آدرس میدان قاضی، ابتدای خیابان شهید کمام، خیابان جهانمهر، پلاک ۱۶ اجرا می‌شود.

امیر محقق: بزرگان موسیقی دنیا یکشنبه‌شب (هشتم‌فوریه) در مرکز استیلز در لس‌آنجلس گردهم آمدند تا برندگان گرمی را که به اسکار موسیقی شهرت دارد، معرفی کنند. پنجاه‌هفتمین دوره گرمی امسال حواشی زیادی داشت. از جایزه‌گرفتن ملاله یوسف‌زی ۱۷ساله، فعال حقوق بشر و دارنده جایزه صلح نوبل گرفته تا تاریخ‌سازشدن بیانسه، خواننده زن آمریکایی به‌خاطر رکوردزدنش که با شش‌نامزدی در بخش‌های مختلف گرمی امسال، به اولین زنی تبدیل شد که تا‌به‌حال در گرمی بیشترین نامزدی را داشته. این دوره از گرمی در حالی برگزار شد که سام اسمیت، خواننده و ترانه‌سرای انگلیسی با دریافت چهارگرافون طلایی، بیشترین جایزه را با خود به خانه برد. اسمیت جایزه بهترین رکورد سال، بهترین آلبوم پاپ، بهترین ترانه سال برای آهنگ «با من بمان» و بهترین هنرمند نوظهور را کسب کرد. «بک» هم جایزه بهترین آلبوم سال و بهترین آلبوم راک سال را هم‌زمان دریافت کرد. گرمی بهترین آلبوم رپ به امی‌نم، بهترین آلبوم کانتری به میراندا لمبرت و بهترین آلبوم پاپ سنتنی مشترکا به لیدی‌گاکا و تونی‌بنت رسید. فارل ویلیامز هم برای آهنگ معروف «خوشحال» (Happy) علاوه‌بر کسب جایزه بهترین موزیک‌ویدیوی سال، جایزه بهترین

اجرای فردی پاپ را هم به دست آورد. آلبوم «دختر» این خواننده نیز در شاخه آلبوم موسیقی معاصر شهری، بهترین شناخته‌شد. از افراد سرشناس دیگری که در گرمی امسال جایزه بردند، می‌توان به زوج بیانسه و جی‌زی اشاره‌کرد که اجرای دونفره‌شان در آهنگ «مست‌عشق» برنده بهترین اجرای R&B شد. «کری آندروود» برای آهنگ «چیزی در آب» در شاخه بهترین اجرای کانتری، «کندریک لامار» برای آهنگ «من» در قسمت

بهترین اجرای رپ، در میان اجراهای جایزه‌گرفته دیگر هستند. پای فیلم‌ها هم به‌گونه‌ای در مراسم گرمی وسط بود. آهنگسازان انیمیشن «بی‌خزده»

یک فیلم، یک منتقد

من دیگومارادونا هستم

سمفونی جنون آمیز صداها

محسن سیف

بهرام توکلی را در «پرسه در مه» خیلی دوست داشتم. در «اینجا بدون من» شگفت‌زده‌ام کرد و گفتی یکی از آینده‌سازان سینمای ایران پا در رکاب شده است. در «آسمان زرد کم‌موقع» و حتی «بیگانه» هنوز بعضی نشانه‌های امیدوارکننده سوسو می‌زد. حالا با فیلم جدیدش «من دیگو مارادونا هستم» به کشف تازه‌ای می‌رسیم. چه تیزهوش و زمانه‌شناس است این کارگردان اهل فکر و مطالعه. چه کسی باور می‌کرد که بعد از چند تجربه سینمایی در فضای بسته و محدود یک آپارتمان یکباره به روابط انسانی در یک جغرافیای گسترده گریز بزند. چه تصویر جامعه‌شناختی و هوشمندانه‌ای از مناسبات امروز ما در این فیلم شلوغ و سرسام آور می‌سازد. همه حرف می‌زنند، حرف می‌زنند... بدون کوچک‌ترین ارتباط مفهومی با جمله‌هایی که باید می‌شنیدند اما نشنیده‌اند. شلیک مسلسل‌وار چیزی غیر از انتشار امواج صوتی در فضا نیست. یک سمفونی جنون‌آمیز از کلمه‌های درهم و نامفهوم در فضا موج می‌زند و حس‌گرهای تحلیل‌کننده مغز فرصت طبقه‌بندی و انتقال اطلاعات تازه به حافظه پیدا نمی‌کنند. بخش تحلیلگر ذهن به نقطه سردرگمی و جنون رانده می‌شود و... .

بهرام توکلی با آگاهی و شناخت هنرمندانه می‌شود و... .

ملاله یوسف‌زی هم «گرمی» برد

اسکار موسیقی در دستان «سام اسمیت»

موفق شدند جایزه بهترین قطعه تصنیف رسانه‌های بصری را کسب کنند. آهنگ «رها کن» که برای این فیلم ساخته شده نیز عنوان «بهترین آهنگ ساخته‌شده برای رسانه‌های بصری» را از آن خود کرد. موسیقی متن فیلم ستایش‌شده و برنده گلدن‌گلوب «هتل بزرگ بوداپست» هم در بخش بهترین آهنگ بی‌کلام ساخته‌شده برای رسانه‌های بصری جایزه گرفت. فیلم‌های معروفی همچون، «کلاهبرداری

آمریکایی» ساخته «دیوید اورسل»، «دختر گمشده» به کارگردانی «دیوید فینچر»، «گرگ‌وال‌استریت» اثر «مارتین اسکورسیزی»، «نجات آقای بنکس»

از کاخ جشنواره

شکارچیان اصلی سیم‌رخ معرفی شدند

مصاف «مارادونا» با «رُخ دیوانه»

فرانک آرتا

با معرفی نامزدهای بخش سودای سیم‌رخ، گرایش متولیان و مسوولان سینمای ایران مشخص شد. هرچند این انتخاب برآیند نگاه هفت سینماگر ایرانی از جمله مجید مجیدی (رئیس هیأت‌داران)، عبدالله اسکندری، محمد بزرگ‌نیا، عزیز ساعتی، علیرضا شجاع‌نوری، جواد طوسی و مهتاب نصیریور است اما قطعه چنین آرای، جدا از دیدگاه کلی مدیران این جشنواره دولتی نیست. طبیعی است دولت‌ها از فیلم‌هایی حمایت کنند که اهدافشان را انعکاس دهد. مهم اما این است که در عصر تصویر، توجه به دانش سینما و ارتقای نگاه تصویری چقدر در یک جشنواره ملی می‌تواند محلی از اعراب داشته باشد؟ شواهد بر این است که سینمای ایران در روند کلی، خود محتوا را بر فرم ترجیح داده اما نکته اصلی این است که تبعیت و تطبیق فرم و محتوا در هر اثر هنری، امری بدیهی است. حال باید پرسید فیلم‌هایی که در بروحت فرم متناسب با محتوا، حرف تازه‌ای از نظر نوآوری زبان سینما داشته‌اند چقدر مورد توجه قرار گرفتند؟

دو فیلم «قول» (محمدعلی طالبی) و «فرار از قلعه‌رودخان» (غلامرضا رمضانی) که از ابتدا مشخص بود نباید در بخش سودای سیم‌رخ قرار بگیرند. چون اساسا در وقت خود در جشنواره فیلم کودک و نوجوان مورد توجه قرار گرفتند. به همین دلیل ضروری نبود در جشنواره فیلم فجر حضور یابند و بهتر بود متولیان جشنواره جای آنها را به دو فیلم دیگر می‌دادند. در نتیجه در فهرست کاندیداها هم دیده نمی‌شوند!

همین‌طور جای خالی برخی از عوامل فیلم–مرد شامل سیامک صفری، محسن تابنده، سعید آقاخانی، شهاب حسینی و حسین یاری هستند.

ارکستر زهی استونی به تهران می‌آید

خواهد شد. همچنین در شب دوم قطعه «شبانه» برای ارکستر زهی و کمانچه اثر رضا مرتضوی با کمانچه حمیدرضا آفریده همراه این قطعات اجرا خواهد شد. این ارکستر در سال‌های اخیر اجراهای زیادی در سوئیس، اتریش، ایتالیا، فنلاند، آلمان، بلژیک، برزیل، شیلی، آرژانتین و اروگوئه داشته و در جشنواره‌های بین‌المللی چون جشنواره موسیقی بروکسل، جشنواره بین‌المللی پیانو بریسا و برگامو، میلتفست و امپلیا رومانا در ایتالیا، جشنواره بین‌المللی موسیقی اولگ کاکان در آلمان، جشنواره ایستر سن‌پترزبورگ در روسیه، جشنواره موسیقی اپنی در فنلاند و جشنواره موسیقی ریگا در لتونی نیز شرکت کرده است. سیکرید کولمان،

«پسر بچگی» یک قدم تا اسکار

آمریکایی‌ها «بفتا» را درو کردند

آرکت برای بازی‌اش در «پسر بچگی» جایزه بازیگر نقش مکمل زن و جی‌کی سیمونز برای نقش‌آفرینی در «ضربه شلاق» جایزه بهترین بازیگر مکمل مرد را به خود اختصاص دادند. از فیلم جمع‌وجور «ضربه شلاق» علاوه‌بر این جایزه، به‌عنوان بهترین تدوین هم تقدیر شد و بفتا گرفت. در بخش فیلمبرداری هم مجسمه طلایی بفتا، به امانوئل لوتسکی برای تصویربرداری چشمگیرش در فیلم «بردمن» رسید. انیمیشن «لگو» که در اقامدی تعجب‌برانگیز حتی نامزد اسکار هم نشده بود در بفتا به‌عنوان بهترین انیمیشن نایل آمد. از جوایز دیگری که تقسیم شد می‌توان به مستند

«شهروند شماره چهار» اشاره کرد که مستندی جنگال‌برانگیز در مورد زندگی ادوارد اسنودن است. اسنودن کارمند سابق CIA است که در ژوئن۲۰۱۳ اطلاعات طبقه‌بندی‌شده‌ای از برنامه‌های فوق‌سری ان‌اس‌ای را فاش کرد و به بدلیل ابطال گذرنامه‌اش از سوی دولت آمریکا، حدود دو ماه را در فرودگاهی در مسکو به‌سر برد. فیلم فضایی «بین‌ستاره‌ای» به کارگردانی کریستوفر نولان نیز دوباره نبوغ فنی او را به رخ کشید و بهترین جلوه‌های ویژه را کسب کرد. در این میان فیلم «آیدا» هم در رقابتی تنگاتنگ با «لویاتان» موفق به کسب جایزه بهترین فیلم خارجی‌زبان شد.

چهره روز

سخنگوی شورای نظارت بر کتاب

«کلنل» به شورای نظارت نیامده‌است

● کتاب «زوال کلنل» در شورای نظارت بر کتاب بررسی نشده است. این را حجت‌السلام محمدعلی مهدوی‌راد به ایسنا گفته؛ خبری که شائبه‌های تغییر ریس اداره کتاب را زیر سؤال می‌برد. ریس سابق اداره کتاب پیش از این چندین‌بار با انتشار خبر احتمال صدور مجوز برای کتاب «زوال کلنل»، محموددولت‌آبادی، وزارت ارشاد را در مقابل حمله جریان تندرو قرار داد و رسانه‌های این گروه با حرکتی هماهنگ بر این کتاب تاختند. همین رسانه‌ها هفته گذشته نیز در جریان تغییر رییس اداره کتاب آن را مقاومت در مقابل چندین کتاب از جمله این کتاب دانستند. اما مهدوی‌راد که سخنگوی شورای نظارت بر کتاب است درباره آیا رمان «کلنل» به هیات نظارت بر کتاب رفته است یا خیر، گفت: «این کتاب از قبل ممنوع بوده و برای بار بعد به مرحله بررسی و داوری نیامده است. این کتاب در گذشته و در همان زمان بررسی، ممنوع یا معلق شده و در دور جدید به هیات نظارت نیامده است.»صدور مجوز برای چندین کتاب از جمله کلنل دولت‌آبادی که در دولت نهم و دهم به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارایه شده بود یکی از مهم‌ترین آزمون‌های دولت یازدهم است که با افت‌وخیزهایی روبه‌رو بوده. این کتاب که از نظر وزیر ارشاد و معاون فرهنگی می‌تواند مجوز بگیرد همواره با حمله‌هایی از سوی منتقدان دولت روبه‌رو بوده؛ کتابی که نسخه فارسی آن تنها در دست برسران اداره کتاب بود و البته تا بازار سیاه هم آمد. حالا باید دید این کتاب براساس آیین‌نامه به شورای نظارت و ارزشیابی خواهد آمد یا نه.

زیر آسمان فیر وزه ای

نقاشی کردن به روایت کابوس‌ها

● **شرق:** جمعه هفدهم بهمن نمایشگاه نقاشی‌های گلبرگ شعبانی افتتاح شد. نمایشگاه نقاشی‌های گلبرگ شعبانی، «از-خود-گذشتگی» نام دارد. هنرمند برای عدم سوودرداشتن نام نمایشگاهش یا ایثار، می‌آورد؛ «ازخودگذشتگی نه به معنای ایثار، به معنای گذشت مولفه زمان از دنیای انسان، رسیدن تاریخ‌انقضای هر لحظه در روزمرگی».

رامین اعلائی منتقد هنری در مورد این نمایشگاه معتقد است: «در مواجهه اول با نقاشی‌های گلبرگ شعبانی، آنها بیشتر حاصل اوهام و تخیل به‌نظر می‌رسند تا امور انضمامی و هروزه. درواقع آنها الاقل از نقطه‌نظر مضمونی سراسیمه، ردی از کابوس‌های شخص او را بر چهره دارند گو اینکه نقاش خواسته باشد در نهایت و به دور از آفته‌شدن نقش به تکنیک‌هایی پیچیده در کاربرد رنگ و خط، طبیعت بدوی افکارش را بازنمایی کند؛ تصویری که اوی خالق را در درون وضعیت‌هایی نامربوط و ناملموس از نقطه‌نظر قضائی نشان می‌دهند، البته وضعیت‌هایی که می‌توانند همچنین سراسر در ارتباط با زندگی روانی فرد در هنگام بیداری نیز فهم شوند؛ اویی که در هنگام بیداری به‌طور مداوم متقاض، عجیب و غیرعادی می‌اندیشد تا در هنگام خواب مجموع درهم‌تنیده‌شده آنها را در درون تصویری واحد ببیند؛ حالتی که بیشتر به تداعی معانی می‌ماند. افکاری از زندگی روزانه که در وضعیتی خاص و با محوریت شخص خالق روی یکدیگر انباشته شده‌اند؛ افکاری که به عبارتی دیگر سراسر در وضعیتی پسرانده‌شده معلق هستند پس از این‌رو برای طاهرشدن نیز حالتی کلاژگونه به خود گرفته‌اند. با این اوصاف بدیهی هم است چنین تصاویری در نهایت نمی‌توانند برای منتقل‌کردن معنا،یابشان مستمسک زبانی منثور و آتش برای بیداران باشند. آنها در واقع از این‌رو شکلی نمادین و تمثیلی به خود گرفته‌اند تا اینگونه همچون شعری دفع‌شده از درونیتان یک شاعر فیم شوند.»این نمایشگاه تا ۲۷بهمن از ساعت۱۵ تا ۱۹دایر است که علاقه‌مندان می‌توانند به آدرس خیابان بهشتی (عباس‌آباد)، خیابان پاکستان (جنب مصلی)، کوچه حکیمی، شماره‌چهار، واحدسه مراجعه کنند. گفتنی است گالری در روزهای شنبه۱۸و جمعه ۲۵ بهمن تعطیل است.

● **شرق:** کمپین «من از موسیقی حمایت می‌کنم» با هدف گسترش فرهنگ کپی‌رایت در موسیقی و پرهیز از داندود غیرقانونی به‌صورت رسمی آغاز به کار کرد. این پروژه با نوشتن‌ای از کیهان کلهر، آهنگساز و نوازنده سرشناس کمانچه، و با حمایت تعداد قابل توجهی از اهالی موسیقی فعالیت خود را رسماً شروع کرده است. دست‌اندرکاران و علاقه‌مندان موسیقی می‌توانند با پیوستن به این کمپین از طریق وب‌سایت www.supportmusic.ir حمایت خود را از این حرکت ابراز کنند.

کمپین «من از موسیقی حمایت می‌کنم» کلید خورد

● **شرق:** کمپین «من از موسیقی حمایت می‌کنم» با هدف گسترش فرهنگ کپی‌رایت در موسیقی و پرهیز از داندود غیرقانونی به‌صورت رسمی آغاز به کار کرد. این پروژه با نوشتن‌ای از کیهان کلهر، آهنگساز و نوازنده سرشناس کمانچه، و با حمایت تعداد قابل توجهی از اهالی موسیقی فعالیت خود را رسماً شروع کرده است. دست‌اندرکاران و علاقه‌مندان موسیقی می‌توانند با پیوستن به این کمپین از طریق وب‌سایت www.supportmusic.ir حمایت خود را از این حرکت ابراز کنند.

فروش اینترنتی

انتخاب صدایی هنگام خرید

www.IRANCONCERT.COM

Photo by Behnam Daryani - Design by Tarash Studio